

SVENSKA LÄKARESÄLLSKAPET

Ink. d. 5/9 1968.

N:o

Ad prot. d. / 19 5

Talbes exnells köns tillhörighet

Svenska läkaresällskapet beredes tillfälle att avge yttrande häröver senast den 1 januari 1969.

Yttrandet och därvid fogade handlingar bör åtföljas av kopia i minst två exemplar.

I tjänsten

[Signature]

Ytt. d. 10 dec. 1968.

(exp. med bad 16/12)

Förel. rikt: no för

psykiatri

— Sammanfattning

*ort. med.
pediatrik
endokrinologi
gynakologi*

10 dec 1968

2.

centrala nämnden utan också bland undersökande och behandlande läkare bör bedömningar och de ingrepp, som är av plastikkirurgisk natur utföras av specialistgrupp vid regionsjukhus.

Sitt tillstyrkande vill sällskapet motivera på följande sätt:

Att frågan om de intersexuellas rättsställning ingående har studerats och att detta lett fram till det nu föreliggande lagförslaget är ur medicinsk synpunkt av stor vikt. Inom olika medicinska discipliner möter man dessa ärenden, men på grund av deras relativa sällsynthet får den enskilde läkaren en tämligen obetydlig erfarenhet av deras handläggning.

Hittills har de medicinska strävandena att hjälpa individen att leva och
Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. Justitiedepartementet.
nom ett gängse lagstiftning inte räknar med dessa minoriteter och att någon för dessa speciell lagstiftning inte funnits. Så vardagliga företeelser som skattsedel och försäkringsbesked avslöjar obarmhärtigt individens officiella könsbeteckning och kan omöjliggöra ett socialt liv i den könsroll, som vederbörande upplever som sin.

Då det gäller de somatiskt avvikande ter sig innehållet i lagförslaget relativt okomplicerat och självklart. Det ger möjlighet till korrigering av ett felaktigt antagande i nyföddhetsperioden vid en tidpunkt senare i livet, då en mer nyanserad diagnostik är möjlig.

Långt mera drastisk och för allmänheten måhända chockerande är möjlig-
heten att han företer några som helst yttre eller hormonella tecken på att
tillh

Genom remiss den 29 augusti 1968 har svenska läkaresällskapet beretts tillfälle avge yttrande över betänkande angående "Intersexuellas könstillhörighet"; förslag till lag om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (SOU 1968:28). Med anledning härav får sällskapet anföra följande.

Sällskapet vill till fullo ansluta sig till det av utredningen framlagda förslaget, dock med följande tillägg.

Enligt lagförslaget skall den som fyllt aderton år efter egen ansökan kunna vinna fastställelse att han tillhör motsatt kön (§ 1, stycke 1). Vidare fordras att sökanden ej är gift och att han har undergått sterilisering eller av annan orsak saknar fortplantningsförmåga. Då en sviktande könsidentitet utan patologisk valör ibland förekommer hos personer med en långdragen pubertet bör för fastställelse dessutom fordras att sökanden passerat puberteten.

I lagförslaget, § 2, anges att "om ej en viss läkare anvisats utföres ingreppet på sjukhus av där anställd läkare". Med hänsyn till bedömningssvårigheterna och betydelsen av samlad erfarenhet icke blott i den

S. Åke Lindgren

10 dec 1968

centrala nämnden utan också bland undersökande och behandlande läkare bör bedömningar och de ingrepp, som är av plastikkirurgisk natur utföras av specialistgrupp vid regionsjukhus.

Sitt tillstyrkande vill sällskapet motivera på följande sätt:

Att frågan om de intersexuellas rättsställning ingående har studerats och att detta lett fram till det nu föreliggande lagförslaget är ur medicinsk synpunkt av stor vikt. Inom olika medicinska discipliner möter man dessa ärenden, men på grund av deras relativa sällsynthet får den enskilde läkaren en tillräckligt obetydlig erfarenhet av deras handläggning.

Hittills har de medicinska strävandena att hjälpa individen att leva och bli frisk och fröj sig varit av största vikt. Genom ett gängse lagstiftning inte räknar med dessa minoriteter och att någon för dessa speciell lagstiftning inte funnits. Så vardagliga företeelser som skattsedel och försäkringsbesked avslöjar obarmhärtigt individens officiella könsbeteckning och kan osjälliggöra ett socialt liv i den könsroll, som vederbörande upplever som sin.

Då det gäller de somatiskt avvikande ter sig innehållet i lagförslaget relativt okomplicerat och självklart. Det ger möjlighet till korrigerande av ett felaktigt antagande i nyfödsperioden vid en tidpunkt senare i livet, då en mer nyanserad diagnostik är möjlig.

Långt mera drastisk och för allmänheten måhända ocheckersam är möjligheten att han företer några som helst yttre eller hormonella tecken på att

Genom remiss den 29 augusti 1968 har svenska läkaresällskapet beretts tillfälle avge yttrande över betänkande angående "Intersexuellas könstillhörighet"; förslag till lag om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (SOU 1968:28). Med anledning härav får sällskapet anföra följande. Sällskapet vill till fullo ansluta sig till det av utredningen framlagda förslaget, dock med följande tillägg.

Enligt lagförslaget skall den som fyllt aderton år efter egen ansökan kunna vinna fastställelse att han tillhör motsatt kön (§ 1, stycke 1). Vidare fordras att sökanden ej är gift och att han har undergått sterilisering eller av annan orsak saknar fortplantningsförmåga. Då en sviktande könsidentitet utan patologisk valör ibland förekommer hos personer med en långdragen pubertet bör för fastställelse dessutom fordras att sökanden passerat puberteten.

I lagförslaget, § 2, anges att "om ej en viss läkare anvisats utföres ingreppet på sjukhus av där anställd läkare". Med hänsyn till bedömningssvårigheterna och betydelsen av samlad erfarenhet icke blott i den

S. Åke Lindgren

centrala nämnden utan också bland undersökande och behandlande läkare bör bedömningar och de ingrepp, som är av plastikkirurgisk natur utföras av specialistgrupp vid regionssjukhus.

Sitt tillstyrkande vill sällskapet motivera på följande sätt:

Att frågan om de intersexuellas rättsställning ingående har studerats och att detta lett fram till det nu föreliggande lagförslaget är ur medicinsk synpunkt av stor vikt. Inom olika medicinska discipliner möter man dessa ärenden, men på grund av deras relativa sällsynthet får den enskilde läkaren en tämligen obetydlig erfarenhet av deras handläggning.

Hitintills har de medicinska strävandena att hjälpa individen att leva och bli accepterad i den könsroll han upplever som sin mött svårigheter genom att gängse lagstiftning inte räknar med dessa minoriteter och att någon för dessa speciell lagstiftning inte funnits. Så vardagliga företeelser som skattsedel och försäkringsbesked avslöjar obarmhärtigt individens officiella könsbeteckning och kan omöjliggöra ett socialt liv i den könsroll, som vederbörande upplever som sin.

Då det gäller de somatiskt avvikande ter sig innehållet i lagförslaget relativt okomplicerat och självklart. Det ger möjlighet till korrigerings av ett felaktigt antagande i nyföddhetsperioden vid en tidpunkt senare i livet, då en mer nyanserad diagnostik är möjlig.

Långt mera drastisk och för allmänheten måhända chockerande är möjligheten att han företer några som helst yttre eller hormonella tecken på att tillhöra det motsatta könet. Här får den transsexuelles starka, sedan uppväxtåren bestående övertygelse vara utslagsgivande. Väsentlig blir då den psykiatriskt skolade läkarens roll i provningsnämnden. Han bör vara väl förtrogen med detta klientel för att kunna särskilja tillståndet från likartade men i lagen ej åsyftade tillstånd där en ändring vore onödig eller felaktig. Att lagen är motiverad och väsentlig för denna grupp, som i utredning betecknas som transsexuella, vet envar läkare, som i sin verksamhet kommit i kontakt med dessa. Den transsexuelles livssituation är svår och den kommer att vara det även efter antagandet av denna lag; den kommer emellertid att göra den mer dräglig. Stockholm den 10 december 1968.

För svenska läkaresällskapet:

I lagförslaget, § 2, anges att "Hugo Rosenqvist läkare upvisats utföras ingreppet på sjukhus av där anställd läkare". Med hänsyn till behandlingssvårigheterna och betydelsen av samlad erfarenhet ska blott i den

S.Åke Lindgren

Betänkandet Intersexuellas könstillhörighet (SOU 1968:28).

Remissvaren skall vara inkomna till justitiedepartementet senast den 1 januari 1969.

Anmodas avge yttrande:

riksåklagaren

Svea hovrätt

socialstyrelsen

centrala folkbokförings- och uppborrdsnämnden

universitetskanslersämbetet, efter hörande av de medicinska lärosätena

patent- och registreringsverket

domkapitlet i Uppsala, efter hörande av kyrkobokföringsinspektörerna

domkapitlet i Lund, efter hörande av kyrkobokföringsinspektörerna

domkapitlet i Härnösand, efter hörande av kyrkobokföringsinspektören

länsstyrelsen i Stockholms län

„ „ Malmöhus „

„ „ Göteborgs och Bohus län

Bereda tillfälle avge yttrande:

Sveriges advokatsamfund

Sveriges läkarförbund

Svenska läkaresällskapet

Rättspsykiatriska föreningen

Svenska psykiatriska föreningen

Svensk kuratorsförening

Sveriges psykologförbund

Överlämnas för kännedom.

Transumt.

Utdrag ur protokoll fört i
Svenska Läkaresällskapet
den 24 september 1968.

§ 5. Anmäldes remiss från Justitiedepartementet av betänkande angående "Intersexuellas könstillhörighet"; förslag till lag om fastställande av könstillhörighet i vissa fall (SOU 1968:28).

På förslag av Nämnden beslöts hänskjuta ärendet till sektionen för psykiatri, som efter hörande av sektionerna för fysikalisk medicin, rehabilitering och social medicin, pediatrik och skolhygien, endokrinologi samt obstetrik och gynekologi skulle utarbeta förslag till yttrande före den 1 december 1968.

Stockholm som ovan

J. Lundquist
tjf.sekr.

Rätt utdraget intygar:

Sektionen för psykiatri:

Ordf. Prof. J.-O. Ottosson, Las., 901 85 UMEÅ

Sekr. Dr Jan Beskow, " " "

Sekt. f. fysikalisk medicin, rehabilitering och social medicin

Ordf. Prof. G. Lindgren, Soc.med.inst., Las., 220 05 LUND 5

Sekr. Överläk. Å. Stenram, Rehab.klin., " " "

Sekt. f. ped.o.skolhygien

Ordf. Doc. J. Winberg, Kronprinsessan Lovisas barnsjukhus, STHLM K

Sekr. Doc. R. Lagercrantz, Barnklin., Karol.sjukhuset, 104 01 Sth

Sekt. f. endokrinologi

Ordf. Doc. B. Hökfelt, Allm. sjukhuset, 214 01 Malmö 8

Sekr. Doc. S. Almqvist, Karol.sjukhuset, 104 01 STHLM 60.

Sekt. f. obstetrik och gynekologi

Ordf. Prof. A. Ingelman-Sundberg, Sabbatsbergs sjukh. 113 82 STH

Sekr. Doc. N. Wqvist, KK, Karol.sjukh. 104 01 STHLM 60.